

BÜTÜN ÇALIŞANLARA SENDİKA ve GREV HAKKI TANINMALIDIR...

Ekonomik haklarını korumak, bu uğurda örgütlenmek, bütün çalışanların, Anayasa, ya da devlet, en başta gelen haklarıdır.

Oysa ülkemizde, memurlar, teknik elemanlar, öğretmenler, öğrenciler, kadınlar, emekliler, işsizler, grev hakları, sendikalar, ekonomik hakları, Anayasa, ya da devlet, en başta gelen haklarıdır.

TEKSTİL SENDİKASI KONGRESİ
KİTLE baskıya hazırladığı sırada Tekstil Sendikası Genel Kurulu devam ediyor.

İsdemir'de işkazaları mutlaka önlenmelidir

İnsaatın başladığından bu yana 400'ün üstünde işçisi olduğu İsdemir'in...

Vartanonun Sesi Gazetesinden mektup

14 Ocak 1975 tarih ve 42 sayılı gazetesindeki 'Evrangeli' bir katılmamış 23 katılımcı...

Kitle

TEMEL SENDİKACILIK BİLGİLERİ
Yetki
Sendikal mücadelede daha tutarlı yürütülmek amacıyla bazı temel sendikacılık bilgilerini vermeye çalıştık.

GÜÇBİRLİĞİ YOLUNDA BİR ADIM DAHA

Kartal'da aralarında TSP ÖHP ve TEP Kartal İlçe örgütleri ile TÜB-DEİR'in de bulunduğu 12 örgüt...

Epengle işçileri 76 gündür direniyor

Epengle işçilerinin 19 Kasım 1974'den beri aralıksız süren direniş olanağıdır bir dizi...

İşçilerin sendika seçme özgürlüğü engellenemeyecektir

Mersin Kitle Bürosu Bildiriyor Mersin'de, Tüds Narancılık Fabrikasında çalışan işçilerin sendika seçme özgürlüğünün...

Elter işçileri yenilmeyecektir

İzmir'de Elter'de işçiler günlerdir greve çıkmışlardır. Elter işçileri, sendikaları, yılmaz ve yığıl mücadeleleriyle...

Mersin'de işçiler üzerine baskılar

Mersin Kitle Bürosu Bildiriyor 'Geçtiğimiz hafta 'Çukurova Sanayi İşletmeleri A.Ş. yönlendirildi'...

ZAM ÜSTÜNE ZAM!

Ekmeğe, çaya, sigaraya zam geliyor. Bu, bütün ihtiyaç maddelerinin yeniden pahalanacağı demektir.

YENİ ZAMLARA KARŞI SUSMAYACAGIZ!

'Geçtiğimiz günlerde, biz yandaş faşist saldırgan güruhların...

Güçbirliğinin sorumluluğu omuzlarımızdır

Faşist saldırganlar karşı tüm demokrat örgüt ve kuruluşların ortak ve somut hedefleri...

Ortada somut olaylar vardır, saldırılar vardır. Emperyalizm ve yeni orijinalizm demokrasinin karşısına...

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞCİLERİ BİRLESİN!

Yeni 1 Sayılı Kanunla 4 Şubat 1975

ZAM ÜSTÜNE ZAM!

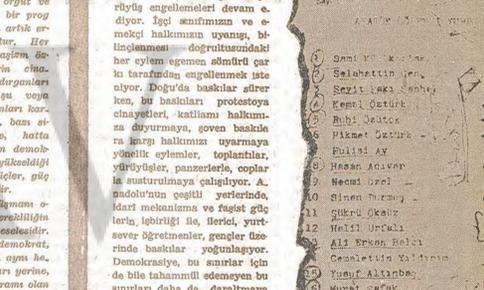
Ekmeğe, çaya, sigaraya zam geliyor. Bu, bütün ihtiyaç maddelerinin yeniden pahalanacağı demektir.

YENİ ZAMLARA KARŞI SUSMAYACAGIZ!

'Geçtiğimiz günlerde, biz yandaş faşist saldırgan güruhların...

Güçbirliğinin sorumluluğu omuzlarımızdır

Faşist saldırganlar karşı tüm demokrat örgüt ve kuruluşların ortak ve somut hedefleri...

Ortada somut olaylar vardır, saldırılar vardır. Emperyalizm ve yeni orijinalizm demokrasinin karşısına...

Kitle

Yeni 1 Sayılı Kanunla 4 Şubat 1975

ZAM ÜSTÜNE ZAM!

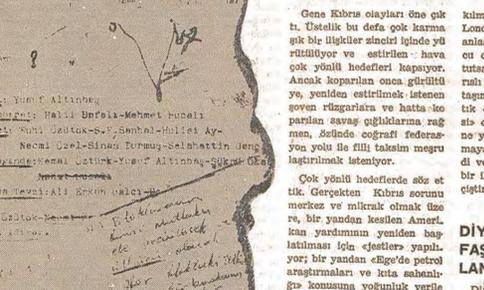
Ekmeğe, çaya, sigaraya zam geliyor. Bu, bütün ihtiyaç maddelerinin yeniden pahalanacağı demektir.

YENİ ZAMLARA KARŞI SUSMAYACAGIZ!

'Geçtiğimiz günlerde, biz yandaş faşist saldırgan güruhların...

Güçbirliğinin sorumluluğu omuzlarımızdır

Faşist saldırganlar karşı tüm demokrat örgüt ve kuruluşların ortak ve somut hedefleri...

Ortada somut olaylar vardır, saldırılar vardır. Emperyalizm ve yeni orijinalizm demokrasinin karşısına...

TARİH VAKFI

Yeni 1 Sayılı Kanunla 4 Şubat 1975

ZAM ÜSTÜNE ZAM!

Ekmeğe, çaya, sigaraya zam geliyor. Bu, bütün ihtiyaç maddelerinin yeniden pahalanacağı demektir.

YENİ ZAMLARA KARŞI SUSMAYACAGIZ!

'Geçtiğimiz günlerde, biz yandaş faşist saldırgan güruhların...

Güçbirliğinin sorumluluğu omuzlarımızdır

Faşist saldırganlar karşı tüm demokrat örgüt ve kuruluşların ortak ve somut hedefleri...

Ortada somut olaylar vardır, saldırılar vardır. Emperyalizm ve yeni orijinalizm demokrasinin karşısına...

Kitle

Başka ulusları ezen bir ulus özgür olamaz

ULUSLARIN KADERLERİNİ TAYİN HAKKI

Başka sorunlara olduğu gibi ulusal soruna da tek devrimci, bilimsel çözümlü proletarya ideolojisi getirmiştir.

İşçi sınıfı sosyalizminin ulusal mesele ile ilgili devrimci programı en kısa şekilde şöyle özetlenmiştir: «ULUSLAR A. RASINDA TAM EŞİTLİK — ULUSLARIN KENDİ KADERLERİNİ TAYİN HAKKI ve BÜTÜN ULUSLARIN İŞÇİLERİNİN BİRLİĞİ»

Bilimsel sosyalizm her türlü ulusal baskıya, bir ulus üzerindeki her türlü ekonomik, siyasal, kültürel vb. baskıya ayan. sızca karşı çıkar, ulusların, dillerin eşitliğini tavizsiz savunur, ulusların arasında zora dayanan tüm bağlara karşı çıkar, ezen ulusun hakim sınıflarına karşı sadece proletaryanın ve emekçilerin haklarını değil aynı zamanda ezilen ulusun ekonomik, siyasal, sosyal haklarını da savunur.

Bir Ulusun Kendi Kaderini Tayin Hakkı Nedir?

Birden fazla ulusun tek bir (üniter) devletle yönetildiği ülkelerde, işçi sınıfı sosyalizminin ulusal soruna ilgili programı büyük önem taşır. Bu program, somut şartların somut tah. linden ve tarihi sosyal gelişimin titizlikle gözlenmesinden yola çıkarak tespit edilir. Bu program tesbit edilirken, ulusların kendi kaderlerini tayin prensibini ana ilkedir.

Çok ulusu bir ülkede, ezilen ulusun önde şu siyasal çözümler (şıklar) vardır:

- 1 — Bütüncül devletin yoluyla, bir devletin içinde özerk bir ulusal topluluk olarak kalmak ve özerk bir yönetim kurmak
- 2 — Federasyon yoluyla, federal bir devlet bünyesinde bulunmak, başka ulusun üniter devletinin yerine, o ulusa federal bir devlet sistemi içinde birlikte yaşamak.
- 3 — Başka bir devlete ilhak etmek veya başka bir devletle federasyonu, özerklik ilişkileri içinde birleşmek.
- 4 — Ayrılıp bağımsız devlet kurmak.

Ezilen bir ulus yukarıda sıraladığımız siyasal çözümler yollarından birisini ister ve onu edinebilir. Bilimsel sosyalizm bir ulusun kendi kaderini tayin etme hakkını, (self-determination veya oto-determinasyon) bütün bu siyasal çözümleri içerir, ama bir ulusun ayrıma hakkını, bağımsız devlet kurma hakkını tanımayan bir bilimsel sosyalist anlayış olamaz. Eğer bir ulusun kendi kaderini tayin hakkı, bağımsız olma hakkını içeriyorsa, o hakka, ekendi kaderini tayin hakkı diyemeyiz. Bu bakımdan, bilimsel teoriye ulusların kaderlerini tayin etme hakkı (self-determination) bağımsızlık hakkı olarak konulur.

«... eğer bir ulusun kendi kaderini tayin etmesi kavramının anlamını hukuki tanımlamalara cambaşlıklar yapılarak ya da soyut tanımlamalara istinad edilerek ulusal hareketlerin tarihi ve iktisadi şartlarını inceleyerek öğrenmek istiyorsak, varacağı sonuç kaçınılmaz olarak, ulusların kendi kaderlerini tayin etmesini, o ulusun yabancısı ulusal hükümlerden siyasal baskıdan ayrıma ve bağımsız bir devlet kurmalarını anlamına geldiği sonucudur» (Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı, Sol. 7, sf. 55)

Ulusal Sorun ve İşçilerin Birliği :

Bir ulusun kendi kaderini tayin hakkı ilkesi bir sosyalist ilkedir. İşçi sınıfı bu ilkeyi koyup savunurken, işçilerin bölünmüş parçalanmış değil, — tam tersine ulusların eşitsizliğini, yani bir ulusun diğer veya diğerleri üzerinde ulusal baskıya zora dayanan bağları kurmasını kaldırarak ulusların hak eşitliğine dayanan bir platformda — işçilerin birliğini savunur.

Büyük Etkin Devrimci varan devrimci süreçte ülke sınırları içinde tek bir devlete (Rus devletine) bağlı olarak ezilen uluslar veya milliyetler durumunda yaşayan halkların ulusal meselelerine işçi sınıfı sosyalizmi sağlam prensipler ve çözümler getirmiştir. Bu çözümler işçilerin birliğini parçalamak doğrultusunda olmamış tersine birleştirmek doğrultusunda olmuştur.

«... Böyle bir durum Rusya proletaryasının karşıması için yönü, daha doğrusu ilki yamık bir görev koymaktadır: birincisi, her türlü burjuva milliyetçiliğine karşı ve özellikle Rus milliyetçiliğine karşı mücadele etmek, sadece genel olarak bütün ulusların hak eşitliğini tanımadaki yetinmemek, fakat aynı zamanda bağımsız devlet kurmada da, hak eşitliğini, yani ulusların kendi kaderlerini tayin etmeden, ayrılmada, hak eşitliğini tanımak. Ve ilincisi, özellikle bütün ulusların herhangi bir biçimdeki burjuva milliyetçiliğine karşı başarıyla mücadele edebilmek için, bugünkü durum karşısında proletarya, mücadelesinin ve proleter örgütlerinin birliğini kurma görevini ulusal teorik doğrultusunda burjuva çabalarına rağmen, bu görevleri uluslararası birlik içinde toplama görevini koymaktadır.

Bütün uluslar için tam hak eşitliği; ulusların kendi kaderini tayin etme hakkı, bütün ülkelerin işçilerinin birleşmesi — marksizmin ulusal programının bütün dünyayı tecribesinin ve Rusya'nın tecribesinin işçilere öğrettiği işte budur. (aynı eser, sf. 129)

İşçi sınıfı sosyalizmi, ulusal meselelerin, reformist ağırlardan çözümlenmesine karşı çıkar, meselelerin devrimci yoldan çözümlünü önerir. Bu çözüm ise tamamen ezilen ulusların özgürce kendi kaderini tayin etmesidir. Sosyalizm uluslar arasında serbest rızaya dayanmayan hiçbir bağ, ilişkiyi, kabul etmez.

Ulusal baskıya karşı ve emekçilerden yana olan çözümleri sadece işçi sınıfının bilimi, bir başka deyişle devrimci işçi sınıfı önerebilir. İşçi sınıfı sosyalizmi, ulusal ve genel baskılara tereddütsüzce karşı çıkararak, bu konuda genel olarak ezilen ulus ve özel olarak ezilen ulus emekçilerinin yanında yer alır. Ezen ve ezilen ulusların işçilerin birleşme çağırır. Ulusların ayrıma hakkını savunmak yukarıda söylediğimiz gibi, işçilerin bölünmesini istemem anlamına gelmez. Sosyalist pratik bunun tersini ispatlamıştır. Ulusların kaderlerini tayin hak kim savunana işçi sınıfı sosyalizmi, işçilerin burjuva ve küçük burjuva milliyetçileri tarafından bölünmesini önlemiş, ve işçilerin sapaşlarını birliğini gerçekleştirmiştir.

Tek bir üniter devlete bağlı birden fazla ulus veya milliyet varsa, burjuvazisi egemen durumda bulunan ulusun işçi sınıfı sosyalistlerine ulusal sorun konusunda büyük görevler düşer. Bu durumdaki işçi sınıfı devrimcileri, özellikle egemen sınıfların, egemen ulusal baskıya karşı kayıtsız şartsız karşı çıkmak ve en ufak milliyetçi tortulardan, kalıntılardan bile arınmak zorundadırlar. Farklı milliyetlerin emekçileri arasındaki güvensizlikleri yoketmek başlıca görev, gene üstün durumda bulunan ulusun sosyalistlerine düşer. Gene bu sosyalistler, her türlü reformist çözüme veya küçük burjuva yollarına, önerilerine, görüşlerine karşı, — diğer meselelerde olduğu gibi — bu meselede de titizlikle mücadele etmek zorundadırlar.

Egemen Burjuvazinin Demagojileri ve Küçük Burjuva Tavrı :

Egemen ve imtiyazlı durumda bulunan ulusun burjuvazisi diğer milliyet üzerinde kendi çıkarlarına uygun olarak yani ekonomik temelden kaynaklanan bir ulusal baskı uygulamak yaydığı milliyetçilik — sovenizm tohumları, o ulusun küçük burjuva ilericilerini de etkisi altına alır. Hatta sosyalist saflarda bile böyle milliyetçilerin izleri çeşitli ayrı gruplar veya eğitimler içinde göze çarpabilir. Buna karşı işçi sınıfı sosyalizmi tüm ilericilere karşı gibiyken ve milliyetçiliği eğitmeye karşı mücadele eden tek doğru ve devrimci çizgiyi temsil eder. U. luların veya milliyetlerin arasındaki hak eşitsizliğine dayanan

her türlü uygulama veya görüşe karşı çıkar. Burjuvazinin bu konudaki demagojilerini teşhir eder, burjuvazinin ulusal baskı ve sovenizm konusundaki sağladığı küçük burjuva, hatta ilericiler küçük burjuva desteğini kaldırmışa, ve işçi sınıfının çözümlerini doğru olduğunu tüm sosyalistlerden başlayarak tüm emekçilere ve ilericiler kesimlere yaymaya çalışır. Burjuva demagojilerini ve soven uygulamaları, nedenleriyle ve çözüm yoluyla birlikte kitlere önünde sergiler. Halkların kadedirliğini her yerde ve her zaman savunur.

Pratik göstermiştir ki bir kısım liberal burjuvaları küçük burjuva ilericileri, işçi sınıfı sosyalizminden uzak oldukları için, bir çok meselede demokratik davranışlar bile, bu konuda pek demokratik davranmazlar. Self-determination hakkına karşı çıkarlar. Bu nedenle, egemen durumda bulunan milliyetçi küçük burjuvaları arasındaki bu gibi eğilimleri ideolojik platformda etkisizleştirmek görevi de işçi sınıfı devrimcilerinin görevidir.

İşçi sınıfı sosyalizminin bu konuda dünya ölçüsündeki gücü ve ezilen halklarının bağımsızlık mücadelesi, ulusların kaderlerini tayin hakkı (self-determination) prensibine saygılı olmasının Birleşmiş Milletler yasasının birinci maddesinde yeralacak ölçüde somutlamıştır. Fakat buna rağmen gerek emperyalist burjuva gerekse çeşitli çok milliyetli üniter devletlerce egemen burjuva kesimleri kendi sınıfsal çıkarları adına bu ilkeye saygı sözde kabul etmişlerdir. Gerçekten onların ulusların kendi kaderlerini tayin etmelerine tahammülleri yoktur, böyle bir hakka asla saygı duymazlar. Tam tersine ezilen uluslar üzerinde soven zulmü güçleri yettiğince sürdürürler.

Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı Ne Değildir?

Sık sık vurguladığımız gibi, işçi sınıfı, uluslar arasında zora dayanan bağları asla kabul etmez. Eğer böyle bir durum varsa, işçi sınıfı daha mazludun yanadır, mazlumla birlikte zalime karşı savaşır, ona yol gösterirlik eder.

İşçi sınıfı bir ulusun kendi kaderini tayin, yani ayrıma hakkını kayıtsız şartsız her yerde savunur, ama öte yandan ayrılmayı teşvik etmez; işçi sınıfının sosyalist bayrağı altında, hiç bir ulusal baskıya ve eşitsizliğe yer veremeyecek şekilde demokratik merkezileştirmeyi önerir.

İşçi sınıfı, ezilen ulusların ayrıma isteğini, burjuvazinin zulmünden ve ulusal baskısından doğduğunu bilir ama sosyalizm tüm baskıları ortadan kaldıracak ve işçi sınıfı enternasyonalizminin prensiplerini uygulayacakları belirtir. Ayrıca sosyalizm büyük devletlerden yanadır, küçük küçük, ayrı uluslar yerine demokratik merkezileştirmeyi ilkesiyle örgütlenmiş ve tüm ulusal hak eşitsizliklerini yoketmiş büyük birimlerini birliğinden yanadır.

Proletarya sosyalizmi bu konuda şunları söylemektedir:

«... Halk her günkü tecribesinden coğrafi ve iktisadi bağlarının deşinin ve büyük pazarı büyük bir devletin avantajlarını bilir. Onun için halk, ancak ulusal zulüm ve ulusal ayrıma, hayatı dayanılmaz hale getirdiği zaman ve iktisadi ilişkilerin baltalandığı zaman ayrılmaya bir çare olarak başvurur. Böyle bir durumda kapitalist gelişimin ve sınıf mücadelesinin doğurduğu çıkarlarına en iyi hizmet ancak ayrılmaya sağlanabilir. (aynı eser, sf. 88)

Ve sosyalizmi kurmuş çok ulusu ülkelerde, böyle baskılar ortadan kalktığı içindir ki, uluslar demokratik merkezileştirmeyi ilkesi ile birlik içinde yaşamaktadırlar.

Küçük burjuva demagojileri ulusların kendi kaderlerini tayin, yani ayrıma hakkını, ayrılmaya teşvik diye görmeye ve göstermeye çalışır. Bilimsel sosyalizm bu demagojilere çok güzel bir örnekle cevap vermektedir. Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını, evlilik kurumu ve boşanma ile karşılaştırıp, boşanma hakkının savunulması ile boşanmayı teşvik etmenin aynı şeyler olduğunu belirtmektedir:

«Gerçekten boşanma serbestliğine karşıdır, onlar bu konunun edilecekle ele alınması gerektiğini söylerken ve yitkilecekle sesle bunun «adının gözüllüp dağılması» olacağını ilan ederler. Demokratlar [sosyalistler] ise, gerçektir kişiyüzümlü etkililerdir, ne, gerçekte politen ve bürokrasinin tahakkümünü, bir cinsin ötekine kaybata imtiyazlı durumuna ve kadimlerin en kötü biçimde gider, ıfırtimasını savundularına inanırlar. Onlar boşanma serbestliğinin, «adının gözüllüp dağılması» sebep olma, yacıyma, tersine uygur bir toplumdaki, biricik münkebün ve sağlıklı temel olan demokratik temel üzerinde atlayı güçlendirilmesine inanırlar.

Bosama serbestliğini savunan bir kimseyi, aile bağlarını yitirerek istemekte suçlamak ne kadar alımsık ve ne kadar iyizlice bir davranışsa, ulusların kendi kaderlerini tayin etme özgürlüğünü savunmaları da, yani ayrıma özgürlüğünü savunmaları da, ayrılmayı teşvikle suçlamak, o ölçüde alımsık ve iyizlice bir davranıştır. Tıpın burjuva toplumdaki burjuva evlenme kurumunun üzerinde bulunduğu imtiyazların ve aile ilişkilerinin savunucuları bosama özgürlüğünü karşı çıktıkları gibi, aynı şekilde, kapitalist devlette, ulusların kendi kaderini tayin etme hakkını, yani ulusların ayrıma hakkını reddetmek, egemen ulusun imtiyazlarını ve demokratik metotları karşı politen yönetimi metotlarını savunmaya esittir.

İşçi sınıfı ve onun kapitalizme karşı mücadelesinin çıkarları, bütün uluslar işçilerinin tam dayanışması ve en sıkı birliğini gerektirmektedir; bu çıkarları her milliyet burjuvazinin soven politikasına karşı şiddetle karşı koymayı emreder; Onun için Sosyal-Demokratlar, eğer ulusların kendi kaderini tayin etme hakkını, yani ezilen ulusun ayrıma hakkını reddederlerse, ya da ezilen ulusların burjuvazilerinin bütün ulusal isteklerini desteklerlerse, proletaryanın siyasal gelişimine karşı politen yönetimi metotlarını savunmaya esittir.

«... ve sömürüyü karşı başarıyla mücadele edebilmek için proletarya burjuva sovenizminden arınmış olmalıdır; o, eğer devrim uygun düşerse, çeşitli ulusların burjuvazileri arasında sınırlanmış olan mücadelede mülhak olarak taraftarı kaldırmadır. Eğer herhangi bir ulusun proletaryası kendiniki milliyetçiliğinin imtiyazlarını en hafif şekilde de olsa, desteklerse, bu, kaçınılmaz olarak ötekiler ulusun proletaryası arasında güven ilişkisi yaratacaktır; işçilerin uluslararası sınıf dayanışmasını zayıflatacak, onları bölcektir, ve böyle bir durumda sevilmeyecek olan ancak burjuvazisi olacaktır. Ve ulusların kaderini tayin etme, ya da ayrıma hakkının reddedilmesi, uygulamada kaçınılmaz olarak egemen ulusun imtiyazlarını desteklenmesi anlamına taşır. (aynı eser, 87-90)

Milliyetçi Yorumlar :

Ulusların kendi kaderlerini tayin ilkesi çeşitli küçük burjuva milliyetçi yorumlardan kurtulamamaktadır. Milliyetçi yorumlardan arınmamakta gelen bu yorumlar, kesin ve açık olan

prensip üzerinde kavram karışmaları yaratabilmektedir. Bir milliyetçi ayrılma hakkını savunmada, ayrılmayı teşvik etmek aynı şeyler değildir. Bu hakkı nasıl kullanacağına karar verecek olan milliyetçi halktır, ve zaten bütün yeryüzündeki halkların aktif tavrı bu sorunu kimi yerde çözmüştür, kimi yerde çözmektedir.

Bilimsel sosyalizm bu konuda şu ilkeyi getirmektedir: «... her türlü soven-milliyetçiliğe karşıysa ve demokratik merkezileştirmeye yanaysa. Bize aynı zamanda mahalli özerklik ve bölge sovençiliğine de karşıysa; biz bütün öteki etkenler eşit olduğu takdirde, büyük devletlerin, iktisadi ilerlemenin doğurduğu meseleleri ve proletaryanın burjuvaziyeye karşı mücadelesinin taşıdığı meseleleri, küçük devletlerden çok daha da, şarhı olarak çözüme bağlayacaktır. Ancak bu durumda, ama bir an önce setbes rızaya dayanan ve zorla kabul ettürülmeyen ilişkiler kabul ediyorsa. Her nerede uluslar arasında zora dayanan bağlar görürsek, biz her ulusun ayrılmamasını vasetmeğe asla talibimadın her ulus için kendi siyasal kaderini serbestçe tayin etme hakkını, yani ayrıma hakkını asla ve kayıtsız şartsız savunuruz.

Bu hakkı savunmak, tanımak ve ondan yana olmak, ulusların hak eşitliğini savunmak, zora dayanan bağlara karşı çıkmaktır, hangi ulus olursa olsun onun siyasal imtiyazlarına karşı mücadele etmektir ve bu yüzden de ayrı ulusların işçileri arasında tam bir sınıf dayanışmasını geliştirmektedir.

Zora dayanan feodal, askeri bağların yerine, serbest rızaya dayanan ilişkiler kurulduğuna bundan ayrı ayrı ulusların işçileri için sınıf dayanışması kazançlı çıkar.

Biz halkın özgürlüğü ve sosyalizm uğruna mücadele konusunda ulusların hak eşitliğine özel bir değer atfetmekteyiz...» (aynı eser, sf. 139)

Hangi ulusun olurlarsa olsunlar, işçi sınıfı sosyalistleri meseleye işçi sınıfının yüksek çıkarları açısından bakarlar. Birden fazla milliyet bulunduğunda bir devlette, egemen olan ve olmayan milliyetlerin işçi sınıfı sosyalistleri, meselelerin çözümünü işçi sınıfı dışında aramaya yönelmezler, işçi sınıfının bilimini ve yöntemlerini bir kenara itip, burjuva sovenizme veya küçük burjuva milliyetçiliğine düşmezler. O ülkedeki topyekün işçi sınıfı hareketi ile halklar meselesini arasındaki, ulusal sorunu çözümlenmesi arasındaki diyalektik bağ gözden kaçırmazlar.

İşçi sınıfı sosyalistleri konuya yalıtılmış somut durumun somut tahlilini, bilim dışına çıkımadan yapacak zorundadırlar. O ülkedeki gelişmeler meselesini ve önce çözümlenmesi gerekli olan gelişkinin tesbitini ve tüm devrim güçlerini, karşı-devrim cephesinin en zayıf halkasına yitirmek ve yitirmek gerektiğini u. nutmaksızın mücadele ederler. Ülkedeki üretim ilişkilerini, m. selenin tarihi ve sosyal gelişimi, gelişimini ve bugünkü somut durumunu, egemen sınıflar arasındaki bağları, buna karşı en geniş emekçi kitlelerin, işçi sınıfı öncülüğünde nasıl mücadele vermeye gerektiği sorunlarını en doğru tarzda çözümler ve buna politika uygulayarak ulusal işçi sınıfı sosyalizminin görevini. Genel ve evrensel prensiplerin hayata geçirilmesi ancak bu gereklerin yerine getirilmesi ile mümkündür.

Her meselede olduğu gibi, ulusların kendi kaderlerini tayin prensibinin uygulanmasında da, bu prensibin sahibi olan işçi sınıfı sosyalizmi rehberlik etmelidir.

Konuya şu veya bu küçük burjuva milliyetçiliği açısından

Ulusal sorun ve işçi sınıfı örgütlenmesi

Bir üniter devlet yönetimi altında birden fazla milliyet yaşamakta, meseleye doğru çözümleri hangi milliyet o kursa olsun, işçi sınıfı sosyalistlerinin geriçeğini söylemiştir.

Elbette, böyle bir çözümlü işçi sınıfı sosyalistleri tek başlarına, tek tek düşünerik, ve davranarak veya mücadele ederek getiremezler. Evrensel prensiplerin o ülkenin somut şartlarına hayata geçirilmesi sinei sağlayacak olan güç, işçi sınıfının politik örgütüdür. Şu halde, doğrudan doğruya ve devrimci çözümlerini gerçekleştirmeye ve halkların kurtuluş hedefine ulaşmasını için, işçi sınıfının merkezi siyasal otoritesinin yol göstericiliği şarttır. Yani meselelerin düşünülmeliği nokta işçi sınıfının bağımsız politik örgütlenmesidir.

Eğer bir emekçi halk (veya halklar) hareketinde, işçi sınıfı partisi değilse, bu hareket sadece geçici başarılar elde edebilir. Halkların (emekçilerin) nihai kurtuluşu ancak sosyalizme mülkiyeti olana göre bu hedefe gidene, yolda kalıcı başarılar elde etmek mümkün emekçi halk hareketinin zafer yolunun lokomotifi olan işçi sınıfının siyasal örgütlenmesinin öncülüğünü gerektirir.

Birden fazla ulusun yaşadığı bir burjuva devlette, mesele gelmiş, işçi sınıfı partisinin örgütlenmesi, (yani işçi sınıfı örgütlenmesi) dayandır. Tek rar hatırlatılm, işçi sınıfının örgütlenmesi ulusal sorunu çözecek tek tayin edici faktör değildir. Bunda, hiç kimsenin şüpheli yoktur. Ama şundan da hiç kimsenin şüpheli olmaması gerekir ki başka ulusun marksizmini, ulusal çözümlenmesi için edinip, güncelinde eğil

bakmak, bizi bilim dışı çözümlere, yanlışlara, yanılgılara ve baskılarınla götürür.

Ezilen Ulus Burjuvazisi ve Proletarya :

Ezilen ulusun burjuvazisinin ulusal baskıya ve onun ardındaki egemen güçlere karşı başkaldırısı demokratik bir muhtevan tagır. Ezilen ulusun burjuvazisi zulme ortak olmadığı, zulme karşı mücadele ettiği takdirde bu genel demokratik muhtevanı göstermektedir. Ama, burjuvazinin sınıfsal karakterini ve işçi sınıfını ile temeldeki uzlaşma gelişimini de asla gözden uzak tutmamak gerekir. Tüm kurtuluş savaşlarında, milli burjuvazi, bir yandan kurtuluş mücadelesine katılırken, öte yandan işçi sınıfı ve halk düşmanı karakterini her fırsatta göstermiştir. İşçi sınıfı sosyalistleri bu gerçeği asla gözden uzak tutmamalıdır ve mücadele içinde işçi sınıfı sosyalizminin öncülüğünün egemen olması (işçi sınıfının öncü olması) için vargüleriyle mücadele etmelidirler. Çünkü, milli burjuvazinin kaygısı ve kavga, elbette kendi ulusunun halkı, emekçi yığınları için değil, her şeyden önce, kendi sınıfsal çıkarları içindir. Bu nedenle:

«... Proletarya, eşitliği ve ulusal devlet kurma hakkını eşitliğini tanıyarak, bütün ulusların proleterlerinin birliğine pek büyük değer verir, ve her ulusal talebi, her ulusun ayrıma hakkını, işçilerin sınıf mücadelesi için değerlendiren. (aynı eser, sf. 75)

Ulusların kendi kaderlerini tayin ve ayrıma hakkını, ezilen ulusların burjuva milliyetçiliğine destek olmakla nitelendirilen Rosa Lüksemburg'a karşı Lenin şunları söylüyordu:

«Eğer, ezilen ulusun burjuvazisi ezen burjuvaziyeye karşı savarsa, biz, her zaman ve herkesten daha kararlı olarak bu savastan yanaysa; çünkü biz zulmün en amansız ve en tutarlı düşmanlarıyız. Ama ezilen ulusun burjuvazisi kendisi ez burjuva soven milliyetçiliğinin çıkarlarını savunuyorsa, biz ona da karşıyız. Ezilen ulusun imtiyazlarına ve zulmine karşı savarsanız ama ezilen ulusun kendisi için imtiyazlar sağlama yolunda çabalarına destek olmayız...» (aynı eser, s. 73)

İşçi Sınıfı Enternasyonalizmi :

Gene Lenin, işçi sınıfı enternasyonalizmi ve uluslar meselesinde her türlü ulusun küçük burjuvazinin kavram karışmasını yaratmak için öne sürdüğü görüşlere cevap olarak, III. Ent. ternasyonalin, II. Kongresi için hazırladığı tezlerin ilk taslaklarında şu noktayı vurgulamaktaydı:

«Küçük burjuva Milliyetçiliği, salt milletlerin eşitliğinin tanınnması enternasyonalizmi ilan eder ve oradan bir adım ileri gitmez. Bu tanınnamın sadece lafta kalması bir yana küçük burjuva milliyetçiliği ve milliencilik birbirine hiç dokunmaz; oysa proleter enternasyonalizmi önce her bir ülkedeki proleter mücadelesinin çıkarlarını önce çapındaki proleter mücadelesinin çıkarlarını bağımlı kılınması, sonra da burjuvaziyeye karşı zafer kazanmakla olan bir milletler, milletlerarası sermayenin a. laseği edilme yolunda en büyük milli fedakârlıklara katılmaya razı olmalarını ve bu fedakârlıklara katılmalarını şart koşar. (Doğuda Ulusal Kurtuluş Hareketleri, Ant yay. sf. 319, 320)

İşçi sınıfı enternasyonalizmi konusunu daha önce KİTLE'de ele aldığımız için, burada bir hatırlatma yapmakla yetindik. Bir proletarya devrimcisi her türlü burjuva ve küçük burjuva milliyetçiliğine düşmeden, enternasyonalizm ruhunu ve anlayışını yitirmeden, sovenizme ve sovenist baskılara, uygulamalara, ve eğilimlere karşı uyanık durarak mücadeleye etmesini bilmeli ve işçilerin birliği, ilkesini asla çiğnememelidir. İşçi sınıfının yüksek birliği ve dayanışma ruhunu zedeleyerek her türlü görüş ve davranışa karşı çıkmak işçi sınıfı sosyalizminin önünde gelen görevlerinden biridir. İşçi sınıfına uluslar meselesindeki ilkesel: İŞÇİLERİN BİRLİĞİ—HALKLARIN KARDEŞLİĞİ'dir,

taran sözde marksist de, gerçek te basit bir küçük burjuva milliyetçisinden başka birşey değildir.

Bu satırımızın yazıldığı 1913 yılında, Lenin, bu sığınmaları genel olarak Rusya Yahudilere ve özel olarak Bundçulara yönetmekteydi.

O dönemde, ezilen ulus durumunda Ukrayna'nın milliyetçileri ve bir kısım sosyalistleri ile Lenin arasında tartışmalar oluyordu. Lenin, zaferi gerçekleştirecek ve ulusal ziti mü kuracak, demokrasiyi öze yan köyül yığınlarını arkasına dan sürüledeceği için proleter taryaya olduğunu söylüyordu. Son on yıla Ukrayna'nın Bil ylık-Rusya'dan kapitalist sek tölere, madenlere, şehirlere on bilere ve yitkilere köy ül ve işçiyi çeken hızlı bir iktisadi gelişme içinde olduğunu söylüyor ve durumu ilericiler bir nitelik taşıdığı belirtiyor. Ukrayna'nın küçük burjuva milliyetçileri, «Ukrayna'nın ulusal görevlerinin bir anlık başarması için iki ulusun proletaryasının kaynaşmasını ve özümlemesini» karşı çıkıyorlardı. «İlkince ulusal görevler ondan sonra proletaryanın görevleri diyorlar burjuva milliyetçileri ve onların ardından... sahte marksistler bunu tekrar ediyorlar.» diyen Lenin şöyle ekliyordu: «Bun her şeyden önce proletaryanın görevleri diyorlar, çünkü bu görevler sadece emeğin ve insanlığın silikeli ne hayati çıkarlarını koruma mada kalmıyor, ama aynı zamanda bunlar, demokrasinin çıkarlarına da uygun düşmektedir; ve demokrasinin o. laraına ne özerk olabilir, ne de bağımsız.» Lenin, Ukrayna'nın sözde marksistlerin tutumunun işçi sınıfı çıkarlarına uygun düşmediği gibi, Ukrayna burjuva milliyetçileri bakımında da sağla bir muhtevan

(aynı eser, sf. 26-27)

Aynı ulusların, küçük burjuva milliyetçiliğinin tesirinde olan sözde marksistleri ulusların kaderlerini tayin hakkını ilkesinin karşısına, «ulusal kültürel özerklik» tezleriyle çıkarmışlar. İşçi sınıfı sosyalizmi bu tezlere karşı mücadele etti, ulusal kültürel özerklik, proletaryanın birliğini parça layacağı ileri sürdü. İşçilerin milliyetlere göre bölünmesini, bu şekilde eğitim örgütlenmesi atını öneren bu reformist ve mil

[Devamı diğer sayfalarda]

Ajıtasyon - Propoganda ve örgüt bağı

İşçi sınıfı sosyalizmi bilinçlendirme ve örgütlenmeye çalışmaları titizlikle üzerinde durduğu ilkelere birisi de: *İşçi sınıfına toptan bilinç verilir* prensibidir.

Ekonomist ve sendikalistler, işçi sınıfının siyasi müca, delesini liberal burjuvaziye bıraktıkları için, işçi sınıfının öne ekonomist bilince varacağını, işçilerin siyasi müca, delesi, nta daha sonra (bilinmeyen bir tarihte) sözkonusu olacağını ileri sürerlerdi.

Böylece işçi sınıfına *aşamalı* bilinç verme tezi, ekonomistlerin görüşleri olarak doğdu. Daha sonra, işçi sınıfı sosyalizmin ekonomistlere karşı ideolojik başarısı, kendiliğinden gelme müca, deleye, kurucularına, yani iktisadi müca, deleye le yetinmeyi sağlıklarını veren oportünistlere veya Çar ajanı Zubatof çözümlerine yeni kılıflar arttırdı veya

Bunlar da ekonomistlere sözde karşı çıkıyorlar fakat aşamalı bilinçlendirme tezi ufak tefek değişikliklerle ileri sürüyorlardı. Önce ekonomistlerden farklı olmayan bu eğilimlere göre, işçi sınıfının iktisadi müca, delesi siyasi bilinçlenme ve siyasi müca, deleye ortamını doğuracaktı, bu nedenle bilinçlendirmeyi aşamalara bölmek doğrudu. İşçilere önce ekonomik ajıtasyon yoluyla ekonomik müca, deleye bilinci verilmeli, daha sonra siyasi ajıtasyona geçilmeliydi.

Böylece, işçi sınıfının siyasi bilinçlenmesini, yani *kendisi için sınıf* olmasını, *siyasi örgütlenmesini*, üstü kapalı biçimde erteleyen yeni reformist görüşler ortaya çıktı.

Gerçi işçi sınıfı sosyalizmi ekonomik ajıtasyon ile siyasi ajıtasyon kavramlarını kabul eder, ama bu ajıtasyonlar arasında Çin seddi çekmez, bu ajıtasyonları aşamalar biçiminde ortaya koymaz.

Siyasi ve ekonomik ajıtasyonun diyaletik birliği, siyasi ve ekonomik müca, deleye diyaletik birliğinden temelenir. İşçi sınıfı sosyalizmi aşamalı bilinçlendirme tezlerine karşı çıkar, Ekonomik ve siyasi ajıtasyonu mekanik ayrımlara vurdularak, siyasi müca, deleye ve siyasi bilinçlenmeyi zaafa uğratan eğilimleri zararlı sayar.

Ekonomik ajıtasyon

İşçilerin, işgücünü daha ehven, daha elverişli şartlarla işverene satmak ve çeşitli çalışma ve yaşama şartlarını geliştirmek için verdikleri iktisadi (ekonomik) müca, deleye, bilinç gibi işyerlerinde işverenlere karşı, çoğu kez sendikal örgütlerle verir.

İşçilerin bu meslek örgütlenmelerinde, elbette ekonomik ajıtasyon yapmak, işçilerin kötü yaşama koşullarını vurgulamak gerekir. Bu ajıtasyonlar, işçilerin geniş ölçüde ilgisini çeker. Çoğunlukla bildiriler ve sözlü konuşmalar yoluyla ya pılan ekonomik ajıtasyonlar işçilerin o işyerinde veya o iş kolunda işverene olan somut günlük gelişmelerini dile getirdiği için işçiler tarafından kolayca anlaşılır. Özellikle, bir işyerinde işçilerin tepkisini çekecek olaylar olduğu zaman, veya işçi direnişleri, işçi grevleri yeraldığı zaman, işçiler bu gibi ajıtasyonlara karşı daha fazla ilgi gösterirler. Böyle somut olaylardan kalkarak, işçilerin genel hayat standartlarını ve kötü yaşama koşullarını dile getirmek, işçilerin genel ekonomik, demokratik, sosyal sorunlarını vurgulamak şüphesiz ki ekonomik ajıtasyon görevimizdir.

Ama bu ekonomik ajıtasyon, siyasi ajıtasyondan kopuk yürütülürse, siyasi ve ekonomik ajıtasyon arasında bağ kurulmazsa, ve işçi liderlerine *propaganda* yani bilinçlendirme çalışması yapılmazsa, ekonomik ajıtasyon havada kalır, genel ekonomik ajıtasyon dışında, her işyerine ve işkoluna gö-

re değışen özel ekonomik ajıtasyon işyerinden işyerine, işkolundan işkoluna göre değışir.

İşçi sınıfının devrimci örgütleri elbette, genel ve özel e. konomik ajıtasyon üzerine yoğunlaşmalı, bir iş kolunda ve ya işyerinde veya belirli bir bölgedeki işçilerin ekonomik, demokratik sorunlarına eğilmeli, ekonomik ajıtasyonu ihmal etmemeli, çeşitli özel gelişmeleri ve olayları somut ekonomik ajıtasyon imkanı olarak değerlendirmelidir. Ama devrimci işçi örgütlerini, işçi sınıfı sosyalistlerinin asla ihmal etmemeleri gereken nokta, ekonomik ajıtasyon ile siyasi ajıtasyon arasındaki sıkı diyaletik bağdır, ve gene ajıtasyon ile propoganda bağını, işçi sınıfının siyasi-ekonomik-politik müca, deleye üçlüsünü gerçekleştiren çalışmalar olduğunu.

Siyasi ajıtasyon

Siyasi ajıtasyon da yine genellikle somut şartlardan, somut olay ve durumlardan yola çıkılarak yapılır. Fakat siyasi müca, deleye sözde kabul edip, önde erteleyen reformist eğilimler siyasi ajıtasyonu da yozlaştırmağa çalışır ve çabılaşır. Onlar, hakim sınıfların, devletin, polisin, jandarmanın zümlesini sadece dile getirirler veya siyasi ajıtasyon birtakım somut siyasi taleplerde taleplerde, çeşitli mahalli isteklerde sınırlarlar. Siyasi ajıtasyonu kısıtlayan, bu gibi eğilimler de gerçekte siyasi çalışmayı engellemekte. Hiç şüphesiz polis-jandarma zorbalığı, dayatma, haldin sınıfların baskı araçları tarafından işçilere yapılan her türlü baskı ve hakşizlik, çeşitli siyasi özgürlük talepleri, mahalli istekler, bunların hepsi birer siyasi ajıtasyon konusudur. Ama işçi sınıfı sosyalizmi siyasi ajıtasyonu burada kısıtlamaz. Siyasi ajıtasyonu bu sınırlarda durdurmak isteyen tutumlar, birtakım ufak tefek siyasi hakların işçi müca, delesi ile edilmesini yeter gösterirler. Siyasi müca, deleye sözde kabul eden bu eğilimler, gerçekte siyasi müca, deleye burjuva reformistlerinin sendikalistlerin ekonomik-demokratik müca, deleye sınırlarına indirgenmiş olur. İşçi sınıfının siyasi talepleri öyle genel veya özel birkaç siyasi, demokratik özgürlük isteklerinden ibaret değildir.

İşçi sınıfı sosyalizmi, siyasi ajıtasyonu, siyasi iktidarı hedefleyecek biçimde yapar. Gene hiç şüphesiz, işçi sınıfı partisi ve işçi sınıfının devrimci meslek kuruluşları, çeşitli yan örgütler, işçi sınıfının siyasi özgürlükleri için hem yurt çapında, hem mahalli olarak müca, deleye ederler. Ama işçi sınıfı sosyalizmi, işçilerin siyasi taleplerinin mahalli meclislerden, belediyelerden veya parlamentodan koparılacak birkaç tavizden ibaret olmadığını pek iyi bilir. Ve işçi sınıfı sosyalizmi, İŞÇİ SINIFININ *asıl talebinin* SİYASİ İKTİDAR olduğunu gerçeğini asla gözden uzak tutmaz ve siyasi sosyalizmi siyasi ajıtasyon ile propogandanın kopmaz bağına daima korur, geliştirir ve güçlendirir.

Ajıtasyon-propoganda bağı

İşçi sınıfı sosyalizmi ister bir ekonomik müca, deleye noktasından, ister bir siyasi olaydan yola çıksın, her durumda, ekonomik ve siyasi ajıtasyonu birarada götürür, propoganda zeminini hazırlar ve merkezi yayın organları aracılığıyla, ajıtasyon ile propogandanın zorunlu bağına pratikte gerçekleştirebilir.

Gene işçi sınıfı sosyalistleri ister Parti aracılığıyla ilişki kurdukları, isterse sendikalar ve benzeri işçi kuruluşları ile ulaştıkları işçi kitlelerine siyasi ve ekonomik ajıtasyonu

yaparken, propogandanın ipuçlarını verirler. Partinin uygun, kolay öğrenilir ve muhtevalı sloganlarını yerleştirirler. Dağıtılan bildiriler, propogandanın ipuçlarını, ön vurgu, lama noktalarını içerir. Ajıtatörlerin konuşmaları, propogandaya dönük olur. Böylece, genel ajıtasyona uyularan işçilerin en ileri unsurlarının Partinin propoganda yayınlarını almaları, benimsenmeleri için çaba gösterilmiş olur.

Merkezi olarak yayınlanan propoganda gazetesi de, sırf propoganda gazetesi olmaz. Merkezi yayın organı aynı zamanda somut siyasi ve ekonomik ajıtasyonları da içerir. Kadro gazetesi ile yığın gazetesini birleştirme zorunluluğu, gerçekte ajıtasyon ve propogandanın ayrılmazlığından doğar. İşçi yığınlarının yeterince uyanmadığı, işçi liderlerinin siyasi bilince gereğince —nitelik ve nicelik olarak— ulaşmadığı ortamlarda (dönemlerde, şartlarda) kadro ve yığın organları belirli süreler ayrı ayrı olabilir, ama bu geçici ayrı organlar, asla ajıtasyon ve propoganda bağını güçsüzleştirerek biçimde yürütülmemeli, tam tersine, en kısa zamanda bu bağ güçlendirilecek şekilde olmalıdır. Geçici süreler, özel şartlar gereği ayrı olabilecek böyle gazeteler, *aşamalı bilinçlendirme* tezi gereği değil, *toptan bilinçlendirme* ilkesine göre hazırlanmalı, sadece ajıtasyon organları henüz uyanış içinde olmayan işçi kitlelerini, yani mümkün olan geniş işçi yığınlarını kucaklamak amacıyla taşınmalıdır. Kaldı ki, böyle merkezi yayın organları, ancak Parti tarafından çıkarıldığı takdirde, ajıtasyon-propoganda ile ÖRGÜT bağı kurulabileceğine göre, örgütün kitlelere kök salması birimleri ve militanları kitlelerle doğrudan temas halinde, bildiriler konuşmalar yoluyla süreli ajıtasyon çalışması içinde bulunmalı, ajıtasyonu propoganda ile bütünlemeli, ve merkezi yayın organının veya organlarının mesajlarının daha kolay anlaşılmasını, daha geniş yığınlarla seslenmesini sağlamalıdır.

Gene merkezi yayın organlarının ajıtasyon görevleri siyasi ve ekonomik ajıtasyonu birlikte barındırmalıdır. Ama ajıtasyon konusunda asıl görev hiç şüphesiz Partinin kitleler içindeki birimlerine ve militanlarına düşer, özellikle ekonomik ajıtasyon, ancak genel hatlarıyla merkezi ajıtasyondan yer alabilir. Mahalli sorunlardan, işyerlerindeki somut olaylardan yola çıkan ekonomik ve siyasi ajıtasyonlar ise daha çok mahalli Parti birimlerinde yürütülmeli.

Sendikaların yayın organları

Öte yandan, sendikaların yayın organlarının daha ziyade ekonomik ajıtasyona yoğunlaştıkları gözönüne alınırsa, bu ekonomik ajıtasyondan da mutlaka aynı organlarda siyasi ajıtasyona birleştirilmesini sağlamak şarttır. Hatta Parti'yi destekleyen sendikaların yayın organları, salt ekonomik-siyasi ajıtasyon bağına kurmakla yetinmemeli, Partinin politikasına uygun olarak, ajıtasyon içinde mümkün olduğu ölçüde propogandanın da ana hatlarını ve partinin o taktik şamadaki siyasi şiarlarını vurgulamalıdır.

Sendikalardaki ekonomik eğilimleri önlemenin yolu, sendikaların (devrimci sendikaların) örgütsel bağımsızlıklarını korumak şartıyla, *tavir* olarak MERKEZİ SİYASİ OTO. RİTEYE bağını olmalarında, merkezi siyasi otoritenin genel politikası doğrultusunda bulunmalarında geçer.

İşçi sınıfı hareketi, merkezi bir harekettir. Bu merkeziyi güçlendirmek, gücü dağıtmamak, merkezi otoritenin güçlenmesine yardım etmek tüm işçi sınıfı devrimcilerinin ve işçi sınıfı devrimci örgütlerinin görevi olmalıdır.

Ulusal Sorun ve İşçi sınıfı

(Başarısız 3. Sayfada) İyeyi tezlin, örgütlenmede, yansımaları «federal örgütlenme» şeklinde ortaya çıktı. Bu nu savunanlar ve yapmağa çalışanlar daha sonra ayrışıklığa kadar vardılar. Ayrışıklık, ulusların ayrışıklığı değil, proletarya içinde ayrışıklık biçiminde somutlanmaktaydı. Bu ise hareketi zaafa uğrattı yordu.

«Ulusal özerklikle örgütlenme federatif ilkenin uygun adımlarla yürümleri bir tesa düf değildir. İkisi de milliyetlere göre örgütlenmeyi kabul eder...»

İşçilerin milliyetlere göre ayrılandırılmasının ne sonuç verdiğini biliyoruz. Tek işçi partisinin çözülmesi, sendikaların uluslara göre bölünmesi, çatışmaların vahimleşmesi, işçilere ve öteki uluslara ihanet, sosyal demokrasinin safalarında tam bir manevi çöküntü, işte örgütlenmede federalizmin sonuçları bunlardır...

Böyle bir durumda karşı tek çare işçi sınıfı birliği ilkesine dayanan örgütlenmedir.

Sovyetlerdeki bütün milliyetler, işçilerin yerlerinde birleşmiş tek bir kolektivite içinde gruplandırılması, bu grupların tek bir Parti içinde birleştirilmesi, işte görev budur. Söylemeye lüzum yok ki, Partinin bu şekilde kurulması tek bir bütün içinde Partinin içinde bölgelere geniş bir özerklik tanınmasını yasaklamaz, tam tersine bunu gerektirir.

Örgütün tipi yalnız pratik çalışmayı etkilemez. İşçinin bütün manevi yaşantısı üzerinde de silinmez izler bırakır. İşçi kendi örgütünün yaşantısını yaşar, o, orada manevi bakımdan gelişir, eğitilir. Ve böylece örgütüyle birlikte gelişerek orada her seferinde başka uluslardan işçilerle birlikte ortak müca, deleye yürüterek, işçilerin her şeyden önce tek bir sınıf altesinin bireyleri olduğu fikri onun kafasına derinleşmesine girer. Bunun işçi sınıfının geniş tabakaları üzerinde derin bir eğitim etkisi olmaması imkansızdır.

Milliyetlere göre örgütlenmede durum bambaşkadır. Milliyet yetemeli üzerine örgütlenen işçiler, ulusal kabuklarında içine kendi kendilerini hapsederler. Öteki işçilerinden örgüt engelleriyle kendi kendilerini ayırırlar. Burada belirtilecek şey işçiler arasındaki ortak olan şeyler değildir. Burada işçilerin her şeyden önce tek bir sınıfın çatısı ve bayrağı altında, somut, devrimci bir propoganda, ve milliyetlerin somut devrimci çözümlerini öngören ilke ve uygulamaları, ortak düşmana her ulustan örgütlenmiş ve baskı ortaklığına karşı merkezi örgütlenmiş davranmalarıdır.

Sosyalizmin temel kavramları

Sosyalizmin Temel Kavramları dizisinde, önce sınıfları ve sınıf müca, deleye ele alması, sonra da sınıf müca, deleye zorunlu olarak varacağı yeri, sosyalist toplumu ve onun üst aşaması olan sınıfsız toplumu genel olarak tanımlamaya çalışmıştı. Şimdi, tekrar geriye dönerek içinde yaşadığımız sınıf toplumu, kapitalist toplumu ele almak, bu toplumun temel niteliklerini etrafına incelemek istiyoruz.

Kapitalist toplumu etrafına ele almak iki açıdan önemlidir. Önce, bu, içinde yaşamakta olduğumuz toplumdur. Emekçi sınıflar olarak çıkarılmamızla uyuşmadığını kabul ettiğimiz ve değiştirmek, sosyalize dönüştürmek istediğimiz toplumdur. Bu yüzden, içinde müca, deleye verdığımız bu toplumun bütün önemli ekonomik özellikleri iyi kavramak, bu toplumu hareket ettiren kanunları tanımak ve müca, deleye içindeki davranışlarımızı, bu toplumun somut gerçeklerine uydurmak zorundayız. Kapitalist toplumun genel yapısını önce bunun için bilmek zorundayız.

İktisadi olarak, gene aynı amaç için, yani sınıfsız topluma ulaşmak için, insanlık tarihinin bütün gelişimini çok iyi bilmek, sınıf müca, deleye bütün gelişimini tanımak, insanlık tarihinin hareket ettiren genel kategorileri ve bunların gelişmiş toplum düzenlenmede özel durumlarını ortaya çıkarmak zorundayız. Geçmiş bilmeden, geleceğin yolunu çizmek hiçbir zaman mümkün olmamıştır. Kapitalizmin öncesi toplum biçimlerini anlamak için de gene önce kapitalizmi kavramak gerekir. Marks'a kadar bütün araştırmacılar, tarihi soyut bir biçimde ele almış ve olayları arka arkaya sıralamada yetinmişlerdir. Marks ise, geçmişin anlamak için, önce bütün tarihin o zamana kadar en gelişmiş toplum biçimi olan kapitalist toplumu ele almıştır. Bu konuya ilgili olarak Ekonomi Politiginin Metodu adlı yazısında Marks şöyle diyor!

«Burjuva toplumu, üretimin en gelişmiş ve en çeşitli tarihi örgütlenmesidir. Bu bakımdan, bu toplumun ilişkilerini ifade eden ve onun yapısını anlamamıza imkan veren kategoriler, aynı zamanda burjuva toplumunun, kalımları ve unsurlarıyla kurulmuş olduğu ve bu kalımlardan bir kısım henüz aşılmadığından, içinde hâlâ taşıdığı ve bunların basit işaretlerinin gelişerek tam anlamlarına kavuştukları vb. kaybolmuş olan bütün eski toplum biçimlerinin yapıları ve üretim ilişkileri hakkında bir fikir edinmemize de imkan sağlar...»

Demek ki iktisadi kategorileri, tarihî bakımdan tayin edici rol oynadıkları sıra ile ele almak imkansız ve yanlış olur. Onların ele alması sırasını tayin eden şey, tam tersine modern burjuva toplumunda aralarındaki ilişkilerdir, ve burada sıra, doğal sıranın tersi olup, tarihi evrim boyunca bir-

birlerini izledikleri sıraya uymamaktadır. Söz konusu olan değişik toplum biçimlerinin birbirini izlemesinden iktisadi bağlar arasında tarihî olarak kurulan ilişki değildir. «Fikir» olarak birbirlerini izleme sıraları (Proudhon) hiç değildir... Söz konusu olan bunların modern burjuva toplumu çerçevesi içindeki hiyerarsisidir.» (Kati)

Burjuva toplumunu ele alırken uygulayacağımız metod ne olacaktır? Marksizmin inceleme metodu nasıldır? Gene Marks'tan okuyalım:

«... Gerçek ve somutla işe basılmama en doğru metod olduğu sınırlanabilir. Bu bakımdan üretimin ekonomik politikte, tüm üretimin toplumsal fiilinin temel ve fail olan nüfusla işe başlamak doğru gibidir. Ama meseleye daha yakından bakınca bunun bir yanılgı olduğu anlaşılır. Örneğin nüfus teşkil eden sınıfları gözönünde tutmazsak, nüfus deneneş soyut bir kavramdan başka birşey olmaz. Öte yandan, ücretli emek gibi, sermaye vb. gibi, sınıflar üzerine kurulu buldukları unsurları hesaba katmazsak, bu sınıflar da boş sözcüklerden öte bir anlam taşımaz. Bu unsurlar, değışim, işbölümü, fiyatlar vb. varsayımına dayanır. Örneğin sermaye, ücretli emek olmadan, değer, para, fiyat vb. olmadan hiçbir şey değildir. Demek ki, incelemeye nüfusla başladığımız takdirde, bütünün kaos halinde bir görünüşünü elde ederiz. Oysa konuyu daha sınırlı ve belirli olarak saptadığımızda, gittikçe basitlenen kavramlara varırız; somuttan gittikçe daha ince ve ayrıntılı bir hal alan soyutlamalara geçeriz, ve sonunda en basit belirlemelere varırız. Buradan hareket ederek, yeniden nüfusa varana dek yolu ters doğrultuda bir daha katetmek gerekir, ama bu kere nüfus bir bütünün kaos halinde görünüşü olmaktan çıkar, birçok belirlemelerin ve ilişkilerin zengin bir toplama haline gelir.» (a.g.e.)

Demek ki önce burjuva toplumunda varolan malzemeyi, odtün somut özellikleri, bunların bize göründüğü şekilde ele alıp incelemek gerekir. Bu somuttan yola çıkılır. Sınıfların, sınıf ilişkilerinin, sermaye-emek ilişkisi ve gelişiminin tespiti, bütün malzemenin gözden geçirilmesi demektir. Ama bununla yetinirsek, burjuva ekonomistlerinin vardığı yerde kalır, hiçbir şeyi açıklayamazız. Bu malzemeyi kendi soyut unsurlarına, kendisini son tahlilde meydana getiren soyut elemanlara ayırarak ve bunları incelemek gerekir. Bu, somuttan soyuta yükseldir. Bütün mesele bu soyut elemanların doğru bir şekilde tespitidir. Burada soyuttan kasdedilen şey, olmayan şeyler değil, somuttan karmaşıklığı içinde ilk bakışta farkedilemeyen, somuttan gerçek hareket ettirici genel öğelerdir. Bu öğeler arasındaki belirleyici ilişkilerin tespit edilmesi, bize artık olayın özünü ve gelişme

kanunlarını verecektir. Bundan sonra yapılacak şey bu öz ile görüldüğü olaylar arasındaki ilişkileri bulmak, genel soyut belirlemelerin tekrar somuta, bu sefer onun bütün iç bağlantılarını yerine koymuş şekilde geri dönmek, soyuttan somuta yükselmektir.

«Somut, çok sayıda belirlemelerin sentezi olduğu için, bu yüzden de çeşitli unsurların birliğini temsil ettiği için somuttur. Onun için somut gerçek hareket noktası olmaması rağmen ve bunun sonucu olarak aynı zamanda, konunun ilk bakışta görünüşünün hareket noktası olmaması rağmen, düşüncede o, bir hareket noktası olarak değil, sentez süreci olarak, sonuç olarak görülmektedir... soyuttan somuta yükselmeye ibaret olan metod, düşünce için, somutu benimseme, onu düşünlümlü bir somut biçiminde yeniden üretme tarzından başka birşey değildir... ve bu dünya kendi kendine meydana gelen, gözle görülebilen görünümler dışında ve üstünde düşünlümlü kavramların ürünü değildir, gözle görülen hareket edilecek varılan kavramların düşünlümlerinden meydana gelen bir üründür.» (a.g.e.)

Şimdi, marksizmin bu evrensel metodunu burjuva toplumuna uygulamak istersek, işe nereden başlayacağız. Gene Marks'ı izleyelim:

«Genel olarak bütün tarihsel yada toplumsal bilimlerde olduğu gibi bir ekilde çıkarmak gerekir ki, ekonomik kategorilerin hareketinde özne (burada burjuva toplumu söz konusudur) gerçekte olduğu gibi, kafada da mevcuttur. Bu yüzden de varlık biçimleri, belirli varoluş şartları ifade eder, çok kez bu belirli toplumun bu öznenin özel basit yönlerini ifade eder ve bunun sonucu olarak bu toplum, *bümsel bakımdan* da, ancak kendisi bu niteliği ile söz konusu olduğu andan itibaren varolmaya başlar. Bu kuralı akılda tutmak gerekir, çünkü bu kural kabul edilecek olan planın seçiminde bize kesin hareket tarzları vermektedir. Her üretim, her varlığın kaynağı olan toprağa bağlı olduğuna göre, örneğin toprak rantı ile toprak mülkiyeti ile işe başlamak ve ondan geçerek, belli bir istikrara ulaşmış olan her toplumda ilk üretim biçimine, tarıma varmak doğal bir davranış olarak görülmektedir. Oysa bundan yanlış birşey olmaz. Her toplum biçiminde bütün öteki üretimlere ve onlardan doğan ilişkilerle sıra ve önemlerini veren, belirli üretim ve onun doğurduğu ilişkilerdir... Sermayenin egemen olduğu toplumlarda ise üstün olan tarihî bir şeyir biçimde yaratılan sosyal unsurdur. Sermayenin ne olduğunu bilmeden toprak rantını almak mümkün değildir. Ama, toprak rantı olmadan da sermaye anlaşılabilir. Sermaye, burjuva toplumunun herşey tahakküm eden iktisadi gücüdür. Zorunlu olarak nihai nokta olduğu gibi, başlangıç noktası da teşkil eder ve toprak mülkiyetinden önce açılmalıdır.» (a.g.e.)

Metodu bu şekilde tespit eden Marks, burjuva toplumunu incelemeye sermayeden başlamış ve temel kitabının adını da *Das Kapital* (Almanca sermaye) koymuştur. Burjuva düzeni de bu yüzden marksist terminoloji de kapitalizm (sermayecilik) olarak tanımlar. Sermayeyi ele alırken Marks önce genel olarak metayı inceler. Bütün bunları ele almadaki genel planı Marks aynı yazının sonunda şöyle tespit etmiştir:

«Kabul edilecek plan besbelli ki şu olmalıdır: 1. bütün toplum biçimlerine az çok uyan, ama yukarıda açıkladığımız biçimde uyan, genel soyut belirlemeler; 2. temel sınıfların dayandıkları burjuva toplumunun iç yapısını teşkil eden kategoriler, Sermaye, ücretli emek, toprak mülkiyeti. Bunlar arasındaki karşılıklı ilişkiler. Şehir ve köy. Üç büyük toplum sal sınıf. Bunlar arasındaki değışim, Dolajım, Kredi (özel) 3. devlet biçimindeki burjuva toplumunun temerküzü. Kendisiyle ilişkisi içinde ele alınması. «üretici olmayan sınıflar». Vergiler, Kamu borçları, Kamu kredisi, Nüfus, Sömürgeçler. Göç. 4. Uluslararası üretim ilişkileri Uluslararası işbölümü. Uluslararası değışim. İhraçat ve ithalat. Kambiyo kuru 5. Dünya pazarı ve buhranlar.»

Biz de burada aynı metoda sadık kalmaya çalışarak önce kapitalist toplumu ve sonra da onun en son aşaması olan emperyalizmi incelemeye çalışacağız. Meseleler mümkün olduğu kadar geniş bir şekilde, temellerine ele alarak, semalag tırmaktan ve kalıplarla yetinmekten mümkün olduğu kadar sakınma çabasıyla yaklaşılmaya deneceğiz.

İnsanlığın kurtuluşu için müca, deleye girmiş işçi sınıfı devrimcileri olarak, bu tarihsel görevde üzerimize düşeni en mükemmel biçimde yerine getirebilmek için, olayları gerçek biçimleriyle kavramayı, yüzyüsel ilişkileri yetinmemeyi öğrenmek zorundayız. İşçi sınıfı müca, deleye öncüllüğünü yitkenmek durumunda olan devrimciler, bu toplumun bütün özelliklerini en derin detayına kadar çok iyi bilmek zorundadırlar. Yoksa, deneyler göstermiştir ki, eksik bilgilenme ile müca, deleye girenler, ne kadar iyi niyetli olurlarsa olsunlar, son tahlilde her zaman, bilincere yıllık tecrübeleriyle topluma egemen olan burjuvazi karşısında tutunamamışlardır. Bu gerçek, özellikle ülkemizde çok pahalya malolmuş acı dersler sonucunda, çok daha önem kazanmaktadır.

Bu yüzden bu dizide bütün konuları en geniş biçimde ele almaya ve buradan dünyanın ve hayatın kavranılmasında gerekli ilk temel ipuçlarını çıkartmaya çalışacağız. Bu çabamızın faydalı olması, okuyucunun bu diziyi paralel olarak ve öncelikle marksizmin ilkeslerini etid etmesine ve buradan öğrendiklerini sınıf müca, deleye somut pratiğinde özümle-yip pekiştirmesine bağlıdır.